Nr. 29. Wtorek 5 lutego 1924 roku. Cena numeru mk. 200.000. Rok XV.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz: „ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61583.

Prenumerata wynosi:

mk. 3.600.000.

Z odnoszeniem miesięcznie: mk. 4.300.000

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: mk. 4.300.000

Z przesyłką pocztową: mk 4.500.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 7.000.000.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska 1, Tel. 73. | Będzin, Małachowskiego 7. | Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73. | Katowice, Szopena 4

OŻYWIENIE PACYFICZNE.

Sosnowiec, 5 lutego.

Z chwilą dojścia w Anglji do rządów stronnictwa socjalistycznego, tendencje, t. zw. pacyfistyczne zyskały na wigorze i znów możemy oczekiwać kampanji przeciwko „uzbrojeniom", tak jakgdyby przyczyną wojen były zbrojenia, a nie zaborczość i zdobywcza ambicja narodów. Tę zaborczość nie trudno jest rozpoznać, a historja daje dostateczne wyjaśnienie co do tego, które narody i państwa są w nie szczególnie wyposażone. Przeciw tym instynktom, groźnym dla pokoju, powinny oczywiście się zwrócić usiłowania pacyfistów; dzieje się jednak inaczej i prąd ów, miesza ąc zarówno świadomie, jak i w ciemniejszych swych warstwach nieświadomie przyczynę ze skutkiem, występuje faktycznie tylko przeciw zbrojeniom, nawet gdy te są tylko usprawiedliwioną gotowością do obrony.

Trywializuje się przytem bardzo swobodnie pojmowanie międzynarodowych konfliktów, przedstawiając wojny jako przedsięwzięcia, poczynane i kierowane przez fabrykantów broni,ą wskazuje się jednocześnie na to, że zbrojenia nie zabezpieczają narodów przed wybuchami zbrojnych konfliktów.

Oczywiście przed wielką wojną nikt utrzymywać nie mógł, że zbrojne pogotowie jest całkowitą gwarancją przeciwko wojnie, mogło być tylko czynnikiem, miarkującym wojownicze zapędy, a wrazie, gdy wybuch jednak nastąpił, ratowało spokojnie narody przed zagładą, grożącą ze strony wojowniczych sąsiadów. Po wielkiej wojnie ta rola pogotowia została jeszcze bardziej podkreślona. Dla nikogo dziś nie jest tajemnicą, a my wiemy to lepiej, niż kto inny, że zaborcze instynkty niemców, ich właściwość do przenoszenia siły nad prawo i odwoływania się do miecza, stwierdzana przez wszystkie wieki od czasów Tacyta, jest jedną z głównych przyczyn niepewności pokoju w Europie.

Nic nam nie wskazuje na to, żeby pokonane obecnie Niemcy zaczął ożywiać jakiś inny, bardziej pokojowy duch, przeciwnie, świadomi jesteśmy tego, że gra w nich obrażona ambicja i chęć odwetu i jedynie niewspółmierność środków ataku, jakiemi rozporządzają Niemcy, ze środkami obrony, posiadanemi przez przeciwników, powstrzymuje wybuch nowej wojny. Ta niewspółmierność, wynikła z klęski Niemiec i utrwalona prawnie

[p]rzez postanowienia traktatu [w]ersalskiego, jest największą gwarancją pokoju i tę właśnie porękę zamierza pacy[f]izm zniszczyć.

Bo rzeczą jest jasną, że po przeprowadzeniu rozbrojenia powszechnego i po ustanowieniu sądów rozjemczych (nawiasem mówiąc, każdy sąd staje się instytucją śmieszną, jeżeli nie ma za swojemi plecami należytej **władzy wykonawczej**) przychodzi do głosu natychmiast przewaga zaborczego ducha, wojskowego **drilu** Niemiec, liczebna przewaga ich sprzymierzeńca z Rapallo, bolszewików, nad adwersarzami. Nikt się chyba nie łudzi co do tego i nie wąt[pi], że gdyby takie zakłócenie obecnego stanu nastąpiło dziś, to wojna Niemiec z Francą i Polską wybuchnie jutro. Po belgijskim skrawku papieru Bethmanna-Hollwega nikt chyba przez czas dłuższy umowom z Niemcami przesadnego znaczenia nadawać nie będzie!

Nic dziwnego, że prasa niemiecka i germanofilska innych krajów nie posiada się z zachwytu nad pacyfikacyjnym programem Mac Donalda, natomiast narody, prawdziwie pokoju pragnące, muszą odnieść się do tego ożywienia pacyfizmu z wielką ostrożnością. „Si vis pacem para bellum" pozostaje jeszcze w swej mocy na ziemi.

Z. Raczkowski.

BEZROBOCIE I WALKA Z NIEM W ŁODZI.

(Koresp. wł. „Iskry").

Łódź, 3 lutego.

Bezrobocie to bolączka, na którą cierpia dziś niemal wszystkie kraje Europy. Dotkliwie też zaczyna się ono dawać we znaki Stanom Zjednoczonym, i ten motyw zadecydował ostatecznie na szali ustawy, ograniczającej radykalnie immigrację. W Anglji problem bezrobocia stanowi palącą kwestję polityki wewnętrznej i jemu właśnie zawdzięcza swe dojście do władzy Labour Party. Jedynie Francja dotychczas zwycięsko opiera się temu koszmarowi, dręczącemu miljony rodzin w różnych krajach świata niepewnością jutra i spędzającemu sen z oczu mężów stanu i polityków. Zawdzięcza to ona głównie więcej proporcjonalnemu do pojemności konsumpcyjnej rozrostowi przemysłu, niż np. w Anglji lub Niemczech i wielkiemu zapotrzebowaniu rąk do pracy przy odbudowie zniszczonych przez wandalów teutońskich w czasie wojny obszarów, którego wewnętrzny rynek pracy nie jest w stanie zaspokoić.

U nas problem bezrobocia dotychczas nie występował w jaskrawszej formie. Dzieło odbudowy kraju wytwarzało podobnie, jak we Francji, znaczne zapotrzebowanie pracy, pokrywające niemal całkowicie jej podaż. Polska, jako kraj przedewszystkim rolniczy, nie posiada też takiej ilości skupień wielkiej industrji co kraje, par excellence, przemysłowe. To też rola pochłania do dziś główną ilość rąk pracowniczych. Natomiast w tych kilku wielkich okręgach industrjalnych, jakie wzrosły u nas, a do których w pierwszym rzędzie należy zaliczyć okręg łódzki, z chwilą ograniczenia produkcji problem bezrobocia zaczyna się wyłaniać z coraz większą siłą.

Przemysł tekstylny w Polsce rozbudował się znacznie szerzej, niż tego wymaga pojemność wewnętrznego rynku. Produkcja jego obliczona też była zawsze w przeważającej ilości na eksport. Wobec stracenia tak olbrzymiego rynku zbytu, jakim była Rosja, przemysł łódzki stanął w obliczu niepewności jutra. Konjunktura walutowa przez pewien czas ułatwiała wyrobom łódzkim konkurencję cenami z innemi ośrodkami industrji i umożliwiała w ten sposób częściowy eksport zagranicą. Coraz więcej chaotyczne stosunki gospodarcze u nas z powodu inflacji i tę konkurencję powoli uniemożliwiały, gdyż ceny łódzkich towarów stały się wyższe, aniżeli wyroby czeskie i włoskie np. Zresztą w kierunku zdobycia rynków zbytu przemysł łódzki nie wykazał większej inicjatywy i ruchliwości idąc po linji słabszego oporu, — przetrawiania rentowych kredytów rządowych i produkując na sztuczne a nadmierne zapotrzebowanie wewnętrzne, wywołane ucieczką od marki polskiej i masowem magazynowaniem manufaktury. Tego rodzaju objaw niezdrowy i anormalny z chwilą zapoczątkowanej obecnie sanacji waluty musiał wywołać kryzys. Przemysł łódzki przeżywa też dziś ostre przesilenie, popyt na towary doszedł do minimum wobec tego, że w przeciągu lat całych produkowano na zapas i że konsumenci naogół wstrzymują się od zakupów, licząc na dalszą zniżkę cen. Ustawiczne zaś zmniejszanie produkcji stawia Łódź wobec palącego zagadnienia bezrobocia, które tysiące rodzin robotniczych rzuca na bruk.

To coraz szerzej zataczające kręgi bezrobocie wytwarza konieczność akcji dla zatrudnienia pozbawionych pracy robotników i umożliwienia im w ten sposób przetrwania kryzysu, który w miarę powrotu do normalnych warunków gospodarczych niewątpliwie zmniejszać się będzie. Sprawą tą zajął się energicznie sam rząd łódzki, a specjalna komisja pracy, powstała z łona rady miejskiej, obmyśla sposoby najskuteczniejszej walki z bezrobociem.

Dotychczasowa akcja miejska w tym kierunku z powodu niewystarczających funduszów nie jest w stanie rozwinąć się odpowiednio do wielkości zagadnienia. Czyni się jednak wszystko, co leży w mocy władz municypalnych.

Do magistratu codziennie zwraca się 3.000 bezrobotnych, wobec których stosuje się system kolejności, zatrudniając co 3 tygodnie innych. O ile zarząd miejski uzyska odpowiednie fundusze będzie mógł zatrudniać 2.000 ludzi.

Z przeprowadzonych przez magistrat m. Łodzi w listopadzie 1923 r. prac statystycznych widać, że jedynie 26.5 proc. ogółu robotników, zatrudnionych w ostatnim tygodniu listopada, pracowało pełny tydzień.

Biedę stwierdzono u 1373 rodzin, krańcową nędzę u 40 rodzin, warunki znośnej egzystencji u 87 rodzin.

Komisja pracy postanowiła wysłać do Warszawy specjalną delegację, która ma poczynić u rządu starania w kierunku uzyskania pomocy rządowej dla tej szerokiej akcji zwalczania bezrobocia. Należy mieć nadzieję, że rząd okaże pełne zrozumienie dla owej krytycznej sytuacji, w jakiej w tym przełomowym momencie rekonwalescencji gospodarczej kraju znalazły się rzesze pracujące w Łodzi i nie omieszka niczego, aby ułatwić im przetrwanie obecnego kryzysu.

Wieści ważne.

— Zinowjew, szef tryumwiratu dyktatorów, oświadczył na kongresie sowieckim, co następuje: „Jesteśmy awangardą komunistycznego internacjonału. Będziemy musieli podjąć niejedną decyzję, ściśle związaną z losem obozów robotniczych w licznych obcych krajach. Musimy zapalić pochodnią Lenina jeszcze szersze niż dotychczas ludowe masy. Musimy przyspieszyć i przygotować drogi ruchowi, który już obejmuje setki miljonów ludzi w Chinach i Indjach. Cały Wschód przyjdzie nam z pomocą i połączy się z naszą unią sowiecką. Chwila połączenia się jego z nami jest już bliska. Nie możemy zatrzymywać się nad trudnościami, które są znacznie mniejsze, niż przed czterema laty. Bliska jest chwila w której socjaldemokratyczne partje i żółte związki zawodowe pękną jak bańki mydlane wśród międzynarodowej proletarjackiej rewolucji, która się przed naszemi oczami rozwinie". Deklaracja ta, zuchwale cyniczna, jest tembardziej znamienna, że wypowiedziana została w chwili, kiedy Zinowjew wiedział już, o uznaniu sowietów przez Anglję.

— Sejmowa komisja przemysłowo-handlowa przyjęła projekt ustawy w sprawie zakazu wywozu opału poza obszary celne państwa.

— Zakończono obliczenia nad gęstością zaludnienia republiki litewskiej. Ogólna liczba mieszkańców republiki wynosi 2.011.172 Przeciętna gęstość zaludnienia 38 ludzi na klm. kwadr.

— Do Moskwy przyjechała specjalna komisja przemysłowa czechosłowacka, która przyjmowała udział w obradach przedstawicieli niemieckich i rosyjskich pod przewodnictwem Rothsteina. Omawiano szczegółowo kwestję transytu do Rosji z pominięciem Polski i sprawę tranzytu morzem via Hamburg przy odpowiedniej zniżce taryf.

— Z Tokio donoszą, że parlament został rozwiązany przez nowy gabinet. Z tego powodu organizują masowe demonstracje przeciw rządowi.

— W kowieńskim ogrodzie miejskim rzucono bombę. Sprawcy nie wykryto.

Ze Śląska.

Ostatni targ, zarówno w Katowicach jak w Królewskiej Hucie, był, zdaniem handlarzy, najgorszym od czasu istnienia hal targowych, mimo, że w ostatnich dniach znacznie spadły ceny za wszystkie towary. Żądano za funt (500 gr.) słoniny 3 milj. mk., wieprzowiny 2 miljony, wołowiny 1 i pół milj., smalec 2 — 2.2 milj., masło 2.8 milj., jaja po 180 — 200 tys. za sztukę.

Ceny za bydło. Na targowisku centralnym w Mysłowicach ostatnio notowano następujące ceny w tysiącach mkp.:

świnie od 3650 do 2600, woły od 2600 do 1800, cielęta od 2700 do 2100 tys. mk. za klg. żywej wagi.

Po niemiecku usposobieni robotnicy. Na kopalni skarbowej pod Królewską Hutą odbyły się wybory do rady załogowej, których wynik jest następujący: Związek niemiecki i głosujący z nimi na wspólną listę socjaliści „polscy" otrzymali 7 mandatów, podczas gdy zjednoczenie zawodowe polskie zdobyło tylko 3 a związek chrześcijański zaledwie 1 mandat.

Żywcem spalone dziecko. W Radlinie spaliła się w mieszkaniu swych rodziców 5-letnia Helena Płaczek. Dziecko zbliżyło się zanadto do lampy naftowej, którą matka postawiła na podłodze. Na krzyk dziecka matka wprawdzie natychmiast nadbiegła i zdarła z małej palące się na niej sukienki, ale było już zapóźno. Dziecko zmarło niebawem wśród okropnych męczarni.

Ładna gospodarka. Miasto powiatowe Lubliniec z każdym dniem przybiera coraz szpetniejszy wygląd, gdyż na różnych ulicach ścinane są drzewa, które dotąd były ozdobą miasta. Paść mają nawet owe stare kasztany, stojące na środku rynku. Magistrat zamierza sprzedać to drzewo, aby podreperować pustą kasę miejską.

Obiecujący synalek. Izba karna w Rybniku zasądziła 19-letniego Antoniego Kubicę z Radlina, syna właściciela restauracji, na dwa lata więzienia. Prokurator żądał sześć lat domu karnego. Syn, podczas sprzeczki ze swym ojcem, tak silnie bił ojca po głowie żelaznym garnkiem, że ten zmarł z powodu wstrząsu mózgowego.

Napad rabunkowy. Czterech bandytów napadło na drodze Katowice—Królewska Huta na dwuch mężczyzn, których obrabowano doszczętnie jednemu z nich ściągnięto nawet ubranie.

TELEGRAMY.

(Przez telefon.).

Rozruchy w Rosji.

Berlin, 4 stycznia (Tel. wł. „Iskry"). Według informacji nadeszłych z Kowna do pism niemieckich w Moskwie wybuchły rozruchy, które grożą przybraniem formy kompletnej rewolucji. Komisarze sowieccy nie czują się pewni swego życia. Dokonano całego szeregu napadów na restauracje i lokale publiczne, przyczem poturbowano i obrabowano cały szereg osób zbogaconych przez system sowiecki, w tej liczbie kilku agentów czerezwyczajek i prowincjonalnych komisarzy.

Samochody ciężarowe z uzbrojonymi patrolami zapełniają ulice Moskwy. Rada komisarzy ludowych postanowiła zastosować jaknajsurowsze środki w celu utrzymania porządku.

Rosyjskie pisma, wychodzące w Berlinie, zamieszczają cały szereg artykułów o rewolucji pośród wojsk czerwonych z powodu ostatnich rozporządzeń bolszewickich o udziale wojsk przy aresztowaniach robotników. Żołnierze nie chcieli się zgodzić na inwigilacje kadr i mieszkań robotniczych. Oburzenie spotęgowało się wskutek pogłosek o aresztowaniu zwolenników Trockiego w korpusie podoficerskim. Kompanje te zostały rozwiązane; wojskową obronę koszar powierzono załodze samochodów opancerzonych.

Zgon b. prez. Wilsona.

Waszyngton, 4-II (PAT)

Były prezydent Stanów Zjednoczonych Wilson umarł wczoraj rano.

O wyładunek amunicji w Gdańsku.

Gdańsk, 4-II (PAT)

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji rady ligi narodów do zbadania sprawy wyładunku polskiej amunicji w Gdańsku. Przebieg narad i rezultaty mają być zachowane w tajemnicy.

Porozumienie francusko-angielskie.

Londyn, 4-II (PAT)

Dziś wieczorem ogłoszono teks listów, wymienionych pomiędzy Macdonaldem i Poincarem. Macdonald zapewnia, że będzie przedmiotem jego nieustannych starań przyczynienie się do uregulowania niezałatwionych jeszcze spraw pomiędzy Anglją i Francją ku obopólnemu zadowoleniu. Poincare w bardzo uprzejmym tonie odpowiedział, że węzły, które łączyły Anglję z Francją w godzinach wspólnego niebezpieczeństwa i poświęcenia, będą łączyć oba te kraje i nadal.

Z obrad senatu gdańskiego.

Gdańsk, 4-II (PAT)

Na ostatniem posiedzeniu sejmu gdańskiego prezydent senatu gdańskiego Sahm wygłosił oświadczenie rządowe. Poruszywszy sprawę stosunku Gdańska do Polski prezydent oświadczył:

Jak dotąd, tak i nadal wyrażamy silną wolę utrzymania i wykonania zawartych w traktacie wersalskim postanowień, dotyczących Gdańska, konwencji paryskiej i układów zawartych z Rzecząpospolitą Polską. Zgodnie stwierdzamy, że opinja publiczna zarówno Polski jak i Gdańska coraz bardziej domaga się współpracy obu rządów we wszystkich sprawach, dotyczących życia gospodarczego. Senat gdański gotów jest do tej współpracy.

W szczególności spodziewamy się, że w krótkim czasie dojdzie do zawarcia traktatu z Rosją zadawalniającego obie strony, a będącego uwieńczeniem rokowań w sprawach gospodarczych i komunikacyjnych. Senat gdański gotów jest do współpracy z rządem polskim, przyczem będzie się starał, strzegąc zasad interesów Gdańska uwzględniać gospodarcze potrzeby rzeczypospolitej polskiej.

Nowy rząd sowiecki.

Moskwa, 4-II (PAT)

Wspólny rząd s.s.s.r. (związku socjalistycznych sowieckich republik) wybrany został w następującym składzie:

Prezes rady komisarzy ludowych Rykow, jego zastępcy Kamieniew, Ciuruda, Czubar i Orachelaszwili, komisarz ludowy spr. zagr. Cziczerin, komisarz wojny Trocki, handlu zagr. Krasin, komunikacji Rudsutak, poczt Smirnow, inspekcji Kujbyszew, pracy Szmid, aprowizacji Brjuchanow, skarbu Sokolnikow. Prezesem najwyższej rady ekonomicznej został Dzierżyński.

Machinacje niemieckie w Gdańsku.

Gdańsk, 4-II (PAT)

Osławiony związek krzyżacki „Jungdeutscher Orden" mający siedzibę w Malborgu, zaczął działać w ostatnich czasach również na terytorjum miasta Gdańska. Oddziały tego zakonu młodoniemieckiego utworzono w ostatnich dniach w Gdańsku oraz w kilku innych miejscowościach na obszarze wolnego miasta. Senat gdański nie czyni żadnych trudności zakonowi i jego akcji na terenie w. miasta.

Płacić podatki!

Pogoda na dziś.

Zachmurzenie, odwilż i słabe wiatry.

Giełda.

WALUTY.

Warszawa, 4 lutego.

Dolary — 9.000.000.
Funty — 39.000.000.
Franki franc. — 417.000.
Korony czes. — 263.500.
Korony aust. — 130
Liry włoskie — 405.000
Franki szwajc. — 1 600.000
Bony złote — 1.425.000
Frank wal. — 1.805.000.

AKCJE

(w tys. marek polskich).
(Cedula giełdy warszawskiej z dn. 4.2.1924).

Bank Dyskontowy 20.000.
„ Handl. 19 250.
„ Handl. i Przem. 4 150.
„ Powsz. Kredyt. 460.
„ Współdz. —
„ Zachodni 6 250.
„ Zjedn. Ziem. Pol. 3.700.
„ Zw. Sp. Zarobk. 19.500.
„ Zw. Ziemian 750.
Puls —
Czersk 2 600.
Norblin 2.350.
Rudzki 6 100 (1); 7.800.
Firley 2.750.
Fitzner 28 000.
Lilpop 2.850.
Chodorow 25.000.
Cukier 15.500.
Ostrowieckie 36.000.
Parowozy 2 425.
Węgiel 16.500 (1), 17.000 (2); 18.500 (4); 20.000.
Zieleniewski 48.000.
Pocisk 5.250
Starachowice 15 000.
Polska Nafta 2 800.
Nobel 6.100.
Spirytus 10.500.
Cegielski 2.925.
Przemysł Leśny —
Borkowski 3.100
Ursus 5.600.
Jabłkowscy 710.
Żegluga 650.
Elektr. 8.750.
Kabel —
Klucze 3.800.
Skory 245.
Haberbusch 15.000.
Siła i Światło 2.175.
Tkanina —
Synd. Rol. 7 600.
Ćmielów 9 300.
Drzewo —
Łazy 565
Żyrardów 875.000.
Zawiercie —
Suchedniów 5.500.
Modrzejów 40.000.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem Sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 17 lipca 1924 r., na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 32 i 52 ust. z dn. 2-VII 1920 r. i art. 61 i 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dn. 21 września 1923 r., wskutek podanej skargi apelacyjnej, za sprzedaż bułek po wygórowanych cenach został skazany: Meudel Boszykowski, lat 52, syn Icka i Małki, zam. w Czeladzi, ul. Cmentarna nr. 16, na 13 dni aresztu i na 500 tys. mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 3 miesiące aresztu, oraz na uiszczenie 75,120 mk. opłat sądowych za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14

Sędzia pokoju (—) Wiszniewski.

592 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 10 lipca 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k. art. 19, 32 i 52 ust. z d. 2 VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dnia 14-go września 1920 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej przez Hendla Brandesa, za sprzedaż szklanki herbaty po wygórowanej cenie został skazany: Hendel Brandes, lat 40, syn Jakóba, zam. w Sosnowcu przy ulicy Dekierta nr. 7 na 6 tygodni aresztu i na zapłacenie 350,000 mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 6 tygodni aresztu, oraz na uiszczenie 15.120 mk. opłat sądowych za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach zakładu skazanego na czas dni 14.

Sędzia pokoju (—) Wiszniewski.

591 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 18 września 1923 r., na zasadzie art. 119 u. p. k. art. 19, 32 i 52 ust. z dnia 2 VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 20 listopada 1923 r., wskutek podanej skargi apelacyjnej Salomea Kromska, lat 54 córka Wincentego i Marji, zam. w Milowicach, za sprzedaż kartofli po wygórowanej cenie, została skazaną na 1 milion mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 3 mies. aresztu, oraz na uiszczenie 150 mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanej na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

597 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dn. 25 sierpnia 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k., art. 19, 32 i 52 ust. z dnia 2 VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sądowych i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dnia 2 października 1923 r., wskutek podanej skargi apelacyjnej, Wiktorja Grudzień, lat 45, córka Wawrzyńca i Marji, zam. w Milowicach, za sprzedaż mięsa po wygórowanej cenie została skazaną na 1 milion mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 3 miesiące aresztu, oraz na uiszczenie 150 tys. mk. opłat sądow. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach mieszkania skazanej na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

596 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 25 sierpnia 1923 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 32 i 52 ust. z dnia 2 lipca 1920 r. i art. 61 i 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 2 października 1923 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej Kalma Naiman, lat 43, syn Jankla i Estery, zam. w Sosnowcu ul. Floriańska 21, za sprzedaż chleba po wygórowanej cenie został skazany na 1 miesiąc aresztu i na 500 tys. mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 3 miesiące aresztu oraz na uiszczenie 75.120 mk. opłat sąd. za obie instancję. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14

Sędzia pokoju Wiszniewski.

595 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną dnia 23 stycznia 1924 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 31, 32 i 52 ust. z dn. 2 lipca 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. skazał: Piotra Puławskiego, lat 31, syna Marcina i Julii, zam. w Sosnowcu przy ul. Sobieskiego 11, za pobieranie nadmiernych cen za kurs jazdy dorożką na 1 miesiąc więzienia i na 50 miljonów mk. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 2 miesiące więzienia oraz na uiszczenie 5 200 tys. mk. opłat sąd. Krótką treść wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym jak również na pozbawienie skazanego prawa trudnienia się przemysłem dorożkarskim przez 1 miesiąc.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

608 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną dnia 2[illegible] stycznia 1924 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 32 i 52 ust. z d. 2 lipca 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. skazał: Jana Placka i Marję Placek, zam. w Zagórzu, za sprzedaż słoniny i mięsa po wygórowanych cenach na zapłacenie grzywny po 20 miljonów mk. każde, z zamianą w razie nieściągalności na 1 miesiąc aresztu oraz na uiszczenie po 2 miljony mk. opłat sąd. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanych w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanych na czas dni 10.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

607 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną dnia 1[illegible] stycznia 1924 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 32 i 52 ust. z d. 2 lipca 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. skazał: Szymona Bluma, lat 20, syna Lejzora i Sury, zam. w Sosnowcu ul. Florjańska 35 za sprzedaż towarów łokciowych po wygórowanej cenie na 200 miljonów mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 2 miesiące więzienia, oraz na uiszczenie 20 miljonów mk. opłat sąd. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14.

606 Sędzia pokoju Wiszniewski.

Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 25 sierpnia 1923 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 32 i 52 ust. z dnia 2 lipca 1920 r., i art. 61 i 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 2 października 1923 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej Fiszel Soskal lat 44 syn Abrama i Sury, zam. w Łagiszy za sprzedaż kartofli po wygórowanej cenie został skazany na 500 tys. mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na dalsze 3 miesiące więzienia, oraz na uiszczenie 75 120 mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14.

594 Sędzia pokoju Wiszniewski.

Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 14 sierpnia 1923 r. na zasadzie art. 119 u.p.k. art. 19, 23, 32 i 52 ust. z dn. 2 lipca 1920 r. i art. 61 i 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dnia 2[illegible] września 1923 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej, za pobieranie wygórowanych cen za komorne od swych lokatorów został skazany Icek-Dawid Merin, lat 63, syn Marka i Hany zam. w Sosnowcu ul. Konstantynowska 25, na 1 miesiąc aresztu i na 500 tys. mk. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 3 miesiące aresztu, oraz na uiszczenie 750 tys. mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na bramie domu skazanego na czas dni 14

593 Sędzia pokoju Wiszniewski.

Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dn. 16 stycznia 1924 r. na zasadzie art. 119 u.p.k., art. 19, 32 i 52 ust. z dn. 2 lipca 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. Emilja Kubasik lat 35 córka Tomasza, zam. w Milowicach, za sprzedaż śledzi po wygórowanej cenie, została skazana na 25 milj. mk. grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 1 miesiąc więzienia, oraz na uiszczenie 2 500 tys. mk. opłat sąd. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanej na czas dni 10.

605 Sędzia pokoju Wiszniewski.

Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dn. 6 listopada 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k., art. 19. 32 i 52 ust. z dn. 2.VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o kosz. sąd i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 11 stycznia 1924 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej, Józefa Maszczyńska, lat 40 córka Piotra i Karoliny, zam. w Sosnowcu przy ul. Dęblińskiej 5 za pobieranie nadmiernych cen za wędlinę, została skazaną na 3 dni aresztu i na 1 miljon mk. grzywny, z zamianą w razie niemożności na 1 mies. aresztu, oraz na uiszczenie 450 tys. mk opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach skazanej na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

603 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 14 listopada 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k., art. 9. 23 i 52 ust. z dn. 2 VII 1920 r. art. 62 przep. tymcz. o kosz. sąd i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 11 stycznia 1923 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej, Sebastjan Ref, lat 38, syn Pawła i Heleny, Antoni Krawczyk, lat 33, syn Walentego i Marji i Abram Białowąs, l. 30, syn Fulja i Haji — wszyscy zam. w Dańdówce, za sprzedaż chleba po wygórowanych cenach, zostali skazani: po 2 tygodnie aresztu i po 1 miljonie mk. grzywny, z zamianą w razie niemożności na dalsze 2 tygodnie aresztu, oraz na uiszczenie po 450 tys. mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanych w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanych na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

602 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 14 listopada 1923. na zasadzie art. 119 u. p. k. art. 19 32 i 52 ust. z dn. 2.VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem podanej skargi apelacyjnej, Henryk Dyzenchauz, lat 43 syn Arysa, zam. w Sosnowcu ul. 3 maja 15 za sprzedaż papieru listowego po wygórowanej cenie, został skazany na 1 miesiąc więzienia i na 1 miljon mk. grzywny, z zamianą w razie niemożności na dalszy 1 mies. więzienia, oraz na uiszczenie 450. mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

601 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 31 października 1923 r. na zasadzie 119 u. p. k., art. 19, 32 i 52 ust. z dn. 21.VII 1920 r. art. 63 przep. tymcz. o koszt. sąd wyrokiem sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 11 stycznia 1924 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej, Franciszka Kalinowska, lat 48, córka Jana i Marji, zam. w Sosnowcu przy ul. Rudnej 34 za sprzedaż śledzi po wygórowanej cenie, została skazaną na dwa tygodnie aresztu i na 500 tys. mk. grzywny, z zamianą w razie niemożności na dalsze dwa tyg. aresztu, oraz na uiszczenie 450 tys. opłat sąd., za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanej na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

600 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dn. 31 październ. 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k., art. 23. 32 i 52 ust. z dn. 2.VII 1920 r. i art. przep. tymcz. o koszt sąd. i wyrokiem sądu okręgowego w Sosnowcu z dn. 11 stycznia 1924 r., wskutek podanej skargi apelacyjnej, Marja Chęcińska lat 35, córka Franciszka i Katarzyny, zam. w Wojkowicach Komornych, za pobieranie nadmiernych cen za komorne od swych lokatorów, została skazaną na 500 tys. mk. grzywny z zamianą, w razie niemożności na 2 tygodnie aresztu, oraz na uiszczenie 150 tys. mk. opłat sąd za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

599 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyrokiem sądu pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną z dnia 26 września 1923 r. na zasadzie art. 119 u. p. k., ust z dn. z dnia 2 VII 1920 r. art. 61 i 62 przep tymcz. o koszt. sąd. i wyrokiem sądu okręgowego z dn. 11 stycznia 1924 r. wskutek podanej skargi apelacyjnej, Chaim Chajt, lat 43. syn Abrama i Fajgi, zam. w Zagórzu przy ul. Szosowej, za sprzedaż mięsa po wygórowanej cenie, został skazany na 1 miesiąc więzienia i na 1 miljon mk. grzywny, z zamianą w razie niemożności na dalsze 3 miesiące więz., oraz na uiszczenie 450 tys. mk. opłat sąd. za obie instancje. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanego w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanego na czas dni 14.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

599 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

KUPUJCIE SWÓJ U SWEGO!

Wyrok w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd pokoju w Sosnowcu dla spraw o lichwę wojenną, dnia 23 stycznia 1924 r., na zasadzie art. 119 u. p. k., art. 18. 32 i 52 ustawy z dn. 21.VII 1920 r. i art. 62 przep. tymcz. o kosz. sąd. skazał: Wiktorję Podraza, lat. 46, zam. w Czeladzi za sprzedaż wędlin po wygórowanych cenach na 20. miljonów mk. grzywny z zamianą w razie niemożności na 1 mies. więzienia, oraz na uiszczenie 2 miljony mk. opłat sąd. Krótką treść niniejszego wyroku ogłosić na koszt skazanej w dzienniku miejscowym i odpis wyroku wywiesić na drzwiach sklepu skazanej na czas dni 10.

Sędzia pokoju Wiszniewski.

604 Za zgodność sekretarz sądu Swiatowski.

Podaje się do wiadomości odbiorców energji elektrycznej, że na mocy orzeczenia komisji rozjemczej z dnia 31 grudnia ub. r., ceny energji i opłaty za liczniki wynoszą za miesiąc styczeń:

Złp. 0.60 za kilowatogodzinę do światła.

Złp. 0.30 za kilowatogodzinę do motorów.

Złp. 1.00 do 6.00 miesięcznie od ryczałtowych żarówek o sile światła od 16 do 100 świec.

Złp. 1.00 do 4.00 miesięczna opłata za liczniki do urządzeń o mocy 1/2 kW do 10 kW.

Ceny te są obowiązujące w ciągu miesiąca lutego przy wpłacaniu należności tak z góry, jak i z dołu.

Elektrownia przyjmuje od odbiorców także należności za prąd po cenie bieżącej z góry na dowolną liczbę kilowatogodzin, lecz nie większą od przewidywanego zużycia na dany miesiąc.

Wszelkie należności w złotych polskich płatne są w markach polskich po kursie franka złotego. Kurs do 9 b.m. włącznie ustala się w wysokości mk. 1.830.000 za złoty polski. Następne zmiany kursu będą w swoim czasie ogłoszone.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc. Sosnowiec.

645

Zarząd kopalń Francusko-Włoskiego T-wa

zawiadamia niniejszem zainteresowane osoby, że począwszy od dnia 11 go lutego b. r.

będzie wypłacane 1-procentowe wynagrodzenie właścicielom powierzchni za eksploatację wnętrza w nadaniach „Koszelew“, „Nowa“ i „Cieszkowski“.

Powyższe wynagrodzenie będzie wypłacane codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt, od godziny 9 i pół rano do 12-ej w południe za okazaniem dokumentów, stwierdzających prawa własności do gruntu, leżącego na obszarze wyżej wymienionych nadań górniczych. 610

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

4 [illegible] za wyraz.

Sprzedam otomany, kozetki i materace. Sosnowiec, Kołłątaja 10, oficyna 2 piętro. 521-1

Zęby sztuczne, nawet połamane w złoto kupuje specjalista płacąc najwyższe ceny. Roman Modrzejowska nr. 5. 3692-2

Doborowe nasiona, warzywne, pastewne, kwiatowe, krajowe i zagraniczne o wypróbowanej sile kiełkowania. Kwiaty doniczkowe i cięte poleca: „Polska Flora“ w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 21, róg Alei. 461 7

Ł[illegible] sprzedam. [illegible]

Sprzedam [illegible] pod budowę. Wiadomość: Strzemieszyce Dęże ul. Warszawska [illegible]

Gitarę 7 strunną w dobrym stanie kupię. Adresy zostawiać w adm. „Iskry“ do sobot. 640-2

Żurnale mód najnowsze półroczne i miesięczne poleca w wielkiem wyborze Józef Hiawski, Sosnowiec, 3 Maja 23. 425-4

Kozetki i otomany do sprzedania, także łóżka polowe. Sosnowiec ul. Kołłątaja 10, parter. 534

Posady i prace.

Zaofiarowane 4 grosze za wyraz.

Dobra kucharka, umiejąca przytem prasować sztywną bieliznę potrzebna zaraz. Wynagrodzenie wysokie Adresy. w adm. Iskry pod literami „A. B. 23“ 509-1

Potrzebny subiekt fryzjerski, Czeladź Bytomska, Chmielewski. 626-2

Potrzebne zdolna i uczennica panna do szycia, Parkowa 1. 636-1

Biuralistki umiejące biegle pisać na maszynie, znające język polski i niemiecki poszukują. Bracia Nobel Sosnowiec, ul. Naftowa 5. 625-1

Poszukiwane 3 grosze za wyraz.

Biuralista rutynowany [illegible] kasy skarbowej, średnich lat, przyjezdny, poszukuje zajęcia, Sosnowiec, Dęblińska 1 Iskra dla „I. K.“. 586-1

Inteligentna panienka z dobrej rodziny poszukuje jakiegokolwiek zajęcia umie zarządzić domem zająć się dziećmi, zna haft. Wiadomość: kop. „Flora“ u Inż Piotrowskiego. 612-1

Krawcowa lat 23, poszukuje zajęcia w domu inteligentnym, może się zająć dziećmi, miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Gabrjeli Kubskiej, Olkusz, Aleja 3-ei Maj. 643-3

Buchalter-bilansista rutynowany kalkulator, długoletnia praktyka biurowa, poszukuje posady od zaraz nawet na wyjazd, kierownika biura lub głównego buchaltera. Oferty, adm. Iskry „samotny“ 642-2

Biegła maszynistka poszukuje posady biurowej. Łaskawe zgłoszenia proszę nadsyłać do Iskry dla „maszynistki“. 632-1

Lokale.

4 grosze za wyraz

Zamienię 2 pokoje z kuchnią i ogródkiem w Pogoni, Dzika 1, Filipowicz na 3—4 pokojowe mieszkanie 652

Różne.

4 grosze za wyraz.

Poszukuję koncesji tytoniowej. Wiadomość: p. Kołton Sosnowiec, Kościelna 4. 572-1

Francuskiej konwersacji literatury udzielam. Pogoń Dzika 1 z ogrodu. 651

Zginęła książeczka węglowa Stanisława Laskowskiego wyd. przez kop. „Hr. Renard“. 637-1

Zgubione dokumenty.

3 grosze za wyraz.

Bielawskiemu Wojciechowi skradziono kartę odroczenia wydaną przez PKU Miechów. 473-1

Aron Szwelman zgubił wyciąg z ksiąg ludności gm. Pilica, książkę wojskową wyd. przez PKU Sosnowiec. 558-1

Anna Hajdys zgubiła dowód kolejowy za nr. 698, serja H. I. I. Znalazca zwróci do „Iskry“ Będzin. 568-1

Czapla Maciej zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU Będzin, z r. 1920. Łaskawy znalazca zwróci do „Iskry“ Będzin. 569-1

Szostak Konstanty zgubił książkę kasy chorych wyd. przez kop. „Mortimer“ 64-2

Zaginęła legitymacja nr. 343 z prawem swobodnego poruszania się w obrębie obszarów kolejowych na imię Kredycki Bolesław. Takową unieważnia się. 647

Kredycki Bolesław zgubił dowód kolejowy nr. 746/w.D. Takowy unieważnia się. 647

Halter Józef zgubił książeczkę wojskową wyd. przez PKU Będzin, 644-3

Fradla Szwajcer zgubiła torebkę zawierającą paszport wydany przez star. Będzińskie Łaskawy znalazca zwróci Sosnowiec, Modrzejowska 29 635-3

Cebuch Józef zgubił dokument wojskowy wydany przez [illegible] szwoleżerów w doch[illegible] 631-1

Redaktor W. [illegible]

„Wydawnictwo [illegible]“ [illegible]

Wieści z województwa.

Przemysł w r. 1923. Na podstawie sprawozdania rocznego państw. urzędu pośredn. pracy w Kielcach możemy odtworzyć sobie dosyć szczegółowy obraz stanu przemysłu w r. 1923 w powiatach: kieleckim, włoszczowskim, miechowskim, jędrzejowskim, stopnickim, pińczowskim.

Akcja urzędu w tym okresie polegała głównie na wyszukiwaniu pracy dla repatrjantów, dla sezonowej służby rolnej oraz robotników fabrycznych, k t ó r z y wskutek częstych zastojów w poszczególnych zakładach przemysłowych zmieniać musieli warsztat pracy.

Z danych liczbowych tego ruchu pracowników widać, że w roku 1923 wybitnie zaznaczył swój rozwój przedewszystkiem przemysł drzewny. Na terenie urzędu powstało wiele większych i mniejszych tartaków oraz fabryk wyrobów drzewnych, istniejące zaś już zakłady zwiększyły swą wydajność. Pozatem uruchomiono na prowincji kilka gorzelni, cegielni, nieczynnych w czasie wojny, w Kielcach zaś zaczęła na nowo funkcjonować fabryka sztucznych nawozów, zatrudniając do 2oo robotników. Przemysł metalowy zgłaszał wciąż nowe zapotrzebowania na fachowców. W przemyśle górniczem praca wre w przyspieszonym tempie w ramach szerszych, niż przed wojną. Licząc ściśle, w przem. drzewnym urosła w tym roku ilość pracowników z przedwojennych 3oo do 2.6oo, w metalowym z 5oo do 1.5oo, w górnictwie z 5oo do 1.3oo.

Ogólna liczba pracowników zatrudnionych w przemyśle przed wojną wynosiła na wspomnianym terenie 5.823, obecnie dochodzi do 8.ooo. Poza stałemi zakładami przemysłowemi przyczyniły się tu rozpoczęte w roku 1923 roboty państwowe jak budowa i rozszerzenie linji kolejowych, budowa fabryk amunicji i gmachów państwowych.

Najmniej robót przeprowadziły władze samorządowe, ograniczając się tylko do wzniesienia kilku budowli, naprawy dróg. Przy budowie kolejki wąskotorowej w pow. włoszczowskim zatrudniono znikomą ilość ludzi.

W okresie zimowym stan zatrudnienia pogorszył się bardzo. Wskutek ogromnego spadku waluty tylko niektóre fabryki mogły funkcjonować, inne stanęły lub ograniczyły produkcję.

Pińczów. Założona tu w r. 1923 w maju spółka budowlana z kapitałem 6o miljonów, doskonale się rozwinęła. — Zakupiła 2 posesje, wystawiła na nich szopę fabryczną, uruchomiła kaflarnię, wyrób cementowych artykułów budowlanych, wydzierżawiła w i e l k i e kamieniołomy pińczowskie.— Pomimo tylu wydatków, osiągnięto nadwyżkę bilansową w wysokości 565 miljonów mk.

Kronika.

Kalendarzyk.

5 Wtorek	Dziś Agaty p. m. Jutro Doroty p. m. Wsch. słońca 7.22 Zach. „ 4.17

Z życia politycznego. W sobotę w sali zw. robotników chrześcijańskich w Sosnowcu odbyła się akademja poselska, na której przemawiali posłowie: Bitner, Kwiatkowski ze Słupca i Knothe. W przemówieniach swych posłowie poznali licznie zebranych z programem chrześcjańskiej demokracji. W końcu zebrania poseł Knothe odpowiadał na zadawane mu pytania w sprawach aktualnych.

Wieczorem tego samego dnia w sali na plebanji w Sosnowcu odbyła się konferencja posłów związku lud.-narodowego z licznie zebranemi przedstawicielami rzemiosł z Zagłębia. O potrzebach rzemieślników mówił poseł Jan Rudnicki, prezes centr. tow. rzemieślniczego w Warszawie, wskazówki zaś, co do prowadzenia warsztatu rzemieślniczego dał w świetnym referacie pos. dr. Konrad Ilski, wiceprezydent Warszawy. O stosunku zw. lud.-narodowego do rzemieślników w warunkach miejscowych mówił pos. dr. Falkowski. Przemówienia posłów zrobiły na słuchaczach wrażenie bardzo dodatnie.

Chleb znów staniał. Wczoraj ustalono w Sosnowcu cenę mąki w młynach na 430 tys. mk za klg., wobec tego bochenek dwukilogramowy chleba będzie kosztował 82o tys. mk. Radosną jest rzeczą stwierdzenie faktu że ceny spadają. Jeżeli istotnie "wszystko idzie za chlebem", to powinniśmy być wkrótce świadkami potanienia i innych artykułów pierwszej i niepierwszej potrzeby. Tylko jedno wcale niemałe zastrzeżenie: niech chleb w Zagłębiu a specjalnie w Sosnowcu, będzie chlebem z prawdziwego zdarzenia, bo to, co obecnie jadamy, absolutnie nie jest dobrem świadectwem dla naszych piekarzy, których już po raz drugi nawołujemy do pójścia na naukę do prawdziwych mistrzów piekarskich. Możeby tak magistrat zwrócił uwagę piekarzom, aby wypiekali chleb, naprawdę nadający się do jedzenia, a nie coś, co bardzo przypomina czasy okupacyjnej kombinacji zgniłych ziemniaków i kasztanów mielonych, a co po upieczeniu przypomina mocno zapach brudnej ścierki od pomyj.

Nowa rampa. W swoim czasie pisaliśmy, iż skutkiem przeciążenia stacji towarowej w Dąbrowie i braku odpowiedniej rampy ładunkowej, prywatne konsorcjum uzyskało zezwolenie na urządzenie odpowiedniej rampy ładunkowej na dworcu dawnej stacji dęblińskiej. Roboty trwały dłuższy czas, gdyż trzeba było wybudować bocznicę do odnogi florowskiej, obecnie zaś donoszą nam, iż rampa wspomniana zostanie wkrótce oddana do ogólnego użytku i tym sposobem ruch towarowy na stacji będzie się odbywał zupełnie normalnie.

Fałszywe dolary. Spadek kursu obcych walut wydobywa z ukrycia wiele dolarów, w których ludność lokowała swoje oszczędności. Przy obfitej podaży okazuje się, iż fałszywych dolarów jest w Polsce więcej, n i ż przypuszczano.

Wyzbywanie się dolarów obok spadku kursu i trudności rozpoznawania dolarów prawdziwych od fałszywych tłumaczy się również wiadomościami o wycofywaniu przez Stany Zjednoczone, dolarów obecnie kursujących i o zamiane ich na nowe.

Wyciąg z aktów stanu cywilnego. Wiele osób, zgłaszających się do urzędów stanu cywilnego, nie chce przyjmować metryk i świadectw ślubu, sporządzonych przed wojną w języku rosyjskim, domagając się wyciągów w języku polskim.

Z g o d n i e z rozporządzeniem ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego z dnia 24 lipca 1920 roku „urzędnik stanu cywilnego powinien wydawać ściśle odpisy w tym języku, w którym oryginał b y ł napisany, przyczem może być dołączone tłumaczenie; samego zaś przekładu bez tekstu oryginalnego wydawać nie należy“.

Drugi walny zjazd związku hallerczyków. Odłożony z powodu wyjazdu do Ameryki jenerała broni Józefa Hallera i wiceprezesa związku hallerczyków p. J. Sierocińskiego, 2-gi w a l n y zjazd związku hallerczyków, odbędzie się w Bydgoszczy w dn. 16 i 17 lutego r. b.

Udział w zjeździe oprócz delegatów (na każdych 20 członków 1 delegat), oraz członków. Związku bierze szereg organizacji i osób zaproszonych.

Obrady zjazdu rozpoczną się dn. 16 lutego, o godz. 10 zrana.

Ceny wyrobów tytuniowych. Dyrekcja polskiego monopolu tytuniowego zatwierdziła cennik wyrobów rządowych fabryk tytoniu, ważny od dn. 4. lutego do dn. 10 lutego 1924 roku.

Papierosy za 1 sztukę: Sfinks —147.2oo, Dames—128.8oo, Kalif—11o.4oo, Egipskie — 82 8oo, Klub i Medjum—64.4oo, Sejmowe, Damskie i Prezydent 64.4oo, Pogoń, S p o r t i Warszawskie 65 2oo, Farys—36.8oo, Wisła — 33.12o, Wanda Jankes—27.6oo, Cow-boy—27 6oo.

Tytunie do papierosów za 1oo gr.: Kir—9.2oo.ooo, K s a n t i — 8,28o.ooo, najprzedniejszy Sułtański— 7.36o.ooo, najprzedniejszy Macedoński — 6.44o.ooo, za 25 gram: najprzedniejszy Turecki — 1.38o.ooo, Przedni — 1.1o4.ooo, Średni 883.2oo, K r e s o w y — 662 4oo, i Machorka—331 2oo.

Tytonie do fajki za 25 gram: Przedni fajkowy—441 6oo i Zwyczajny fajkowy—312.8oo.

Cennik wyrobów prywatnych fabryk tytoniu:
Papierosy za 1 sztukę: Luksusowy A bez ustnika — 11o.4oo z ustnikiem—92.ooo, Luksusowy B bez ustnika—82.8oo, z ustnikiem —73.6oo, Najprzedniejszy A — 64 4oo, Najprzedn. B — 55.2oo, Przedni A—46.ooo, Przedni B— 36 8oo, Średni A—29.44o.

Cygaretki: Przedni — 11o.4oo, Średni—92.ooo.

Tytunie krajane za 1oo gram: Luksusowy—7.36o.ooo, Najprzedniejszy — 6.44o.ooo Przedni — 5.152.ooo, Średni A — 368o.ooo, Średni B fajkowy — 1.84o.ooo, Średni C fajkowy—1.288 ooo.

Tytuń do żucia—1.84o.ooo (za 1oo gr.), Machorka—1.38o.ooo.

Tabaka do zażywania za 1oo gr.: Przedni—736.ooo Średni— 441 6ooo. mk.

Choroby zakaźne w powiecie. Od dnia 20-go stycznia do 26 stycznia b. r. zanotowano w powiecie będzińskim następujące choroby zakaźne:

Będzin: 2 wypadki duru brzusznego, 1 błonicy i 1 gruźlicy otwartej zakończony zgonem.

Dąbrowa: 1 zapalenie opon mózgowych, 2 zgonu na gruźlicę otwartą.

Zawiercie: 1 płonicy, 3 zgony na gruźlicę otwartą.

Gmina Żarki: 3 duru brzusznego, 1 duru plamistego, 1 gruźlicy otwartej.

Gmina Zagórze: 1 ospy naturalnej.

Gmina Bobrowniki: 2 ospy naturalnej.

Grodziec: 2 duru plamistego.

Odkażono w tym okresie czasu 25 mieszkań.

Skutki śnieżycy. Pod ciężarem śniegu, który spadł w wielkich ilościach w czasie ub. świąt, w samym tylko Sosnowcu zostało przerwanych 150 przewodów telefonicznych. Silny wiatr, trwający, w tym samym czasie, przewrócił 15 słupów. Pociągi znowu się spóźniają po kilka, a nawet kilkanaście godzin. Na szczęście śnieg zaczyna topnieć, może więc spóźnianie się pociągów będzie trwało bardzo krótko.

Pożądany objaw. W związku z ogólnym spadkiem cen, notujemy fakt, że znana restauracja i cukiernia „Zacisze“ zredukowała dotychczasowe ceny.

„Zacisze“ pierwsze pospieszyło ze zniżką cen, co należy podkreślić i zapisać na dobro tej polskiej placówki. 650

Zajścia w Milowicach i w fabryce Hulczyńskiego. W piątek ub. na tle żądań ekonomicznych w walcowni Milowice doszło do zajść, które omal nie doprowadziły do krwawych starć między robotnikami a policją.

Po godz. 2-ej robotnicy tłum nie udali się w kierunku biura żądając od zarządu fabryki odpowiedzi na postawione warunki.

Wezwano policję konną, którą tłum powitał wymysłami. Na wezwanie policji do rozejścia się, z tłumu zaczęły padać na policję kawałki żelaza i kamieni. W następstwie tego został ranny w twarz post. Żurawski. Wówczas policja w obronie własnej użyła

uni, strzelając w kierunku rzucających żelazo i kamienie. Na szczęście z robotników nikt nie został ranny; aresztowano z pośród nich 14 posądzonych o napad na policję i odstawiono do sędziego śledczego.

Podobny wypadek zdarzył się tego samego dnia w fabr. Hulczyńskiego na Pogoni. Robotnicy po pracy zebrali się przed biurem domagając się odpowiedzi na postawione warunki. Chodziło między innemi i o to, aby robotnikom zredukowanym wypłacono z góry pensje, równające się 2 miesięcznemu zarobkowi.

W czasie pertraktacji delegatów z dyr. Luisem, tłum, burzony przez agitatorów, wyłamał bramę, wtargnął do biura, gdzie powybijał niemal wszystkie szyby, chcąc zmusić dyrektora do przyjęcia dyktowanych mu warunków.

Przybyła z pomocą policja zmusiła tłum do ustąpienia. W czasie szamotania się z tłumem został skaleczony przodownik Sapielak i przod. Skowroński. Z pośród robotników nikt rany nie otrzymał. Rezultatem zajścia było aresztowanie 5 robotników, których odstawiono do sędziego śledczego.

Bójka o dolary. Trzech żydów z Sosnowca spotkali czwartego Fajwla Hochbergera w Ząbkowicach na stacji i wyciągnęli mu z kieszeni 5 dolarów.

Brat Fajwla — Moszek, spotkawszy trzech opryszków w Sosnowcu, upomniał się o zwrot dolarów.

Trzech opryszków rzuciło się na Moszka i mocno go poturbowało. Żydowską tę czwórkę zabrano do komisarjatu, a po spisaniu protokułu, sprawę skierowano do sądu.

Z kina Zacisze. Najbliższy repertuar zapowiada: od jutra „Katastrofę kolejową“ (dozwolony dla młodzieży) i od niedzieli p. nm. cud twórczości kinematograficznej „Hrabia Esex“. Przeboje „Fantom“ dziś schodzi z ekranu. 643.

Pożary. We wsi Mianocach, w pow. miechowskim, z niewiadomej przyczyny powstał pożar w zabudowaniach gospodarskich Wojciecha Ducha.

Spłonęła stodoła z nagromadzonemi zbiorami. Straty wynoszą 1 miljard mk.

— W Nowym Brzesku, w pow. miechowskim, z niewiadomej przyczyny powstał pożar w zabudowaniach gospodarskich Setlina Krzyka. Spłonęły wszystkie zabudowania t. j. dom mieszkalny, stodoła ze zbiorami, chlewy i t. p. Straty wynoszą 2 i pół miljarda mk. W ubiegły wtorek, o godzinie 2 ej i pół po południu zapalił się dach domu Mendla Fiszaufa przy ulicy Mościckowskiej Nr. 29 w Sosnowcu, z przyczyny niestwierdzonej. Pożar stłumiły w zarodku miejscowe straże ogniowe. Poszkodowany Fiszauf oblicza straty na 50 milionów mk.

Żebrak złodziejem. Żebrak nieznany obchodząc mieszkania o jałmużnę przy ul. Piłsudskiego Nr 12 w Sosnowcu, Izaakowi Fajerra chowi skradł z przedpokoju buty z cholewami torbę skórzaną wraz z gotówką w kwocie ponad miljona mk. Poszkodowany [illegible] oblicza straty na 77 milj. mk.

Sołtys w opałach. We wsi Łęce pod Ząbkowicami [illegible] Flasza, podczas dokonywania czynności urzędowych, natrafił na opór 2 włościan i żony jednego z nich. Oprócz obelg słownych, trójka ta usiłowała pobić sołtysa, a jeden z kmiotków odgrażał, że „złapie siekiery i będzie rąbał“.

Trójkę krnąbrnych, pociągnięto do odpowiedzialności kryminalnej.

Wypadek. Na stacji w Łazach, w składzie opału węglowego robotnik Roman Pisiewicz, znalazł kawałek masy twardej węglowej, którą zabrał do budki i zaczął rozbijać. Nastąpił wybuch, wskutek którego Pisiewiczowi poszarpało ręce i pokaleczyło głowę. Pomocy lekarskiej udzielono poszwankowanemu na miejscu.

Śmierć pod kołami pociągu. W ub. czwartek, o godzinie 6 ej wieczorem, naprzeciwko fabryki Szena na Środulce w Sosnowcu, pod koła pociągu rzucił się robotnik kolejowy, Ignacy Balniarz, zamieszkały przy ulicy Chemicznej w Sosnowcu. Koła pociągu zmiażdżyły i poszarpały ciało samobójcy, który momentalnie wyzionął ducha. Przyczyną rozpaczliwego czynu—nieporozumienia domowe i rodzinne.

Kradzieże. Marji Oczewskiej w Zawierciu, Paderewskiego 16, skradziono płaszcz, wartości 50 milj. mk.

— Z magazynu kopalni „Ludmila“ w Sosnowcu, złodzieje skradli w nocy ubrania górnicze, wartości 1 miljard mk.

— Piotrowi Pluciñskiemu, Aleksandrowi Pluteckiemu i Tomaszowi Ciałowiczowi w Słomnikach, złodzieje skradli z rzezni miejskiej 3 świnie, wartości 600 milionów mk.

— Boruchowi Rozdziałowi w Proszowicach, skradziono kozę. Poszkodowany oblicza straty na 100 milj. mk.

— Tomaszowi Czekajskiemu w Proszowicach, skradziono 9 kur, wartość których poszkodowany oblicza na 45 milj. mk.

— Katarzynie Bydlarzowej w Dąbrowie, Sobieskiego 4 skradziono obuwie i garderobę, wartości 30 milj. mk.

— Na kopalni T-wa Franko-Ruskiego, skradziono 6 kół od wywrotek, wartości 60 milj. mk.

Z teatru.

Dziś ceny zniżone do połowy — mimo to abonament ważny bezprocentowy. Na repertuarze głośna sztuka Andrejewa „Ten, którego biją po twarzy“, która wystawioną będzie po raz ostatni. Początek godz. 8 a wieczorem.

Kochanek od serca w wykonaniu artystów, ulubieńców Warszawy, jakimi są niezaprzeczenie pp. Jerzy Leszczyński, obecny filar sceny polskiej sympatyczna Helena Bożewska oraz Tadeusz Wałęcki ma zapewnione powodzenie. „Kochanek od serca“ w obsadzie powyższej grany jest obecnie w Warszawie, gdzie ściąga tłumy publiczności i uzyski tylko chwilowej zmianie repertuaru udało się tych niecodziennych gości dostać dla Zagłębia. To też powodzenie tych występów z góry już jest przesądzone. Jutro w teatrze będzie rojno i gwarno, a świetną sztukę, jaką jest „Kochanek od serca“ graną w tak znakomitym zespole zebrana publiczność gorliwie oklaskiwać będzie. Początek godz. 8-a wieczorem. Sprzedaż biletów rozpoczęta i idzie raźno.

„Kochanek od serca“ w Będzinie. Sympatyczni goście [illegible] Leszczyński, Helena Bożewska, Janusz Wałęcki przy współudziale artystów teatru Czarneckiego wystąpią [illegible] jeden w nadchodzący [illegible]. Sprzedaż biletów rozpoczęta.